

**Discourse Patterns of Potent Women in Victorian Literature:
Rebecca Sharp in *Vanity Fair* by W.M. Thackeray and Rhoda Nunn
in *The Odd Women* by G. Gissing as Case Studies**

Nurith Kedem

Bar-Ilan University, ISRAEL

kedemns@gmail.com

ABSTRACT

The dissertation suggests the concept potency (Otsmatiut) as distinct from power, and defines a Potent Woman in Victorian Literature. The study explores how the concept of potency is applied in discourse, using pragmatic concepts such as Positioning, Face, (Im)Politeness and Speech Acts, to analyze the discourse patterns of two prominently potent women characters in Victorian literature: Rebecca (Becky) Sharp in *Vanity Fair* by William Makepeace Thackeray and Rhoda Nunn in *The Odd Women* by George Gissing. Thus it applies a pragmatic perspective to the study of literary texts. The dissertation examines how the potent women's discourse patterns both reflect and construct their positioning as potent women, based on conversations they conduct with various addressees. The addressees are divided into two groups: one consists of addressees who are socially powerful relative to the potent women. The other consists of conventional women characters who are socially powerless in comparison to the potent women.

The identification of the discourse patterns is based on the analysis of the characters' utterances, the addressees' responses, the characters' meta-pragmatic comments and the narrator's voice, including Free-Indirect-Speech. Consequently, the conversations are analyzed from different angles and points of view.

The analysis reveals that potency shapes the discourse patterns of the potent women, and that potency can be identified through the use of pragmatic tools. By means of their discourse patterns, the analyzed women construct a second-order positioning as potent women, which differs from

their first-order positioning in society. The analysis highlights the distinction between first- and second-order positioning, and shows how potent women challenge and defy the social conventions of class and gender through the use of discursive patterns.

The findings indicate that there are significant similarities in the discursive patterns of the two potent women, yet differences were also found. Even when using the same discursive patterns, they may have different motives for doing so. The findings further indicate that under certain circumstances, unique to each of them, temporary changes occur in the discourse patterns of the potent women, which reflect a temporary transition from potency to weakness. This particular finding confirms the dynamic character of positioning. The analysis of the conversations between the potent women and the conventional women help to clarify the distinction between potency and power, because although some of the latter exercise power during the conversation, their lexical choices and the content of their utterances position them as weak and as submissive to social conventions.

KEYWORDS: face, (im)politeness, positioning, potency, power, speech acts

Completion of Thesis

Place: Bar-Ilan University, Israel

Year: 2021

Supervisor: Prof. Elda Weizman

Original Language: Hebrew

דפוסי השיח של נשים עוצמתיות

בספרות הוויקטוריאנית

רבקה שארפ בספר יריד ההבלים מאת ו"מ ת'אקריי

מאת ג' גיסינג *The Odd Women* ורודה נאן בספר

כמקרי מבחן

Nurith Kedem

Bar-Ilan University, ISRAEL

kedemns@gmail.com

תקציר

הדיסרטציה מציעה את המונח 'עוצמתיות' כמובחן מ'כוח', ומגדירה מהי אישה עוצמתית בספרות הוויקטוריאנית. המחקר בוחן את הבניית המונח 'עוצמתיות' בשיח באמצעות ניתוח דפוסי שיח במושגים פרגמטיים, כגון מיצוב, דימוי, נימוס, חוסר נימוס ופעולות דיבור, תוך התמקדות בשתי דמויות נשים עוצמתיות בולטות בספרות הוויקטוריאנית: רבקה (בקי) שארפ (Rebecca [Becky] Sharp) ביצירה *יריד ההבלים (Vanity Fair)* מאת וויליאם מייקפיס ת'אקריי (Thackeray) ורודה נאן (Rhoda Nunn) ביצירה *The Odd Women* מאת ג'ורג' גיסינג (Gissing). כך, המחקר נסמך על הגישה הפרגמטית לחקר ספרות. בהתבסס על ניתוח שיחות שהדמויות הנדונות מנהלות עם בני/בנות שיח שונים, המחקר בודק כיצד דפוסי השיח שלהן משקפים ומבנים את מיצובן כנשים עוצמתיות. בני/בנות השיח מתחלקים לשתי קבוצות: האחת כוללת בעלי ובעלות כוח חברתי יחסית לדמויות הנשים העוצמתיות, והשנייה כוללת דמויות נשים קונבנציונליות חלשות יחסית לדמויות הנשים העוצמתיות.

זיהוי דפוסי השיח והאופן בו הם משקפים ומבנים את המיצוב של אישה עוצמתית בספרות הוויקטוריאנית מתבסס על ניתוח מבעי הדמויות, תגובות הנמענים, ההערות המטה-פרגמטיות של הדמויות, ודברי המספר, כולל מבעים משולבים. כך מתקבלת תמונה של השיחות מזוויות שונות.

ניתוח השיחות מראה שהעוצמתיות מעצבת את דפוסי השיח של הנשים העוצמתיות, והיא ניתנת לזיהוי על סמך כלים מתחום הפרגמטיקה. באמצעות דפוסי השיח, נשים אלו מבנות מיצוב מסדר שני של נשים עוצמתיות, השונה ממיצובן

מסדר ראשון בחברה. הניתוח שופך אור על ההבחנה בין מיצוב מסדר ראשון למיצוב מסדר שני, ומראה כיצד באמצעות דפוסי השיח, הנשים העוצמתיות מאתגרות ומפרות את המוסכמות החברתיות של מעמד ומגדר.

הממצאים מצביעים על דמיון לא מבוטל בין דפוסי השיח של שתי הנשים העוצמתיות. עם זאת, לצד הדמיון, נמצאו גם הבדלים. גם כאשר הן משתמשות באותם אמצעים לשוניים, המניעים שלהן, לעיתים, שונים. כמו כן נמצא שבנסיבות ייחודיות לכל אחת מהן, חלים שינויים זמניים בדפוסי השיח של הנשים העוצמתיות המשקפים מעבר זמני מעוצמתיות לחולשה. ממצא זה מצביע על האופי הדינמי של המיצוב.

ניתוח השיחות בין הנשים העוצמתיות לנשים הקונבנציונליות מסייע להבהיר את ההבחנה בין עוצמתיות לכוח, שכן על אף שחלק מדמויות הנשים הקונבנציונליות מבנות כוח במהלך השיחות, בחירותיהן הלקסיקליות והתוכן של מבעיהן ממצבים את כולן כחלשות וכנכנעות למוסכמות החברתיות.

מילות מפתח

דימוי, (חוסר) נימוס, כוח, מיצוב, עוצמתיות, פעולות דיבור.